

Debreceni Ítéltábla

Gf.IV.30.223/2025/5.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Halmos Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Halmos Tamás ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME, Cg..., adószám: ...) felperesnek – a dr. Sarka Attila ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperes ellen kölcsöntartozás megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 2025. június 3-án meghozott 1.G.40.230/2024/55. számú ítélete ellen a felperes 58. sorszámu fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban a 2025. november 5-én megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 730 000 (hétszázharmincezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 1 460 000 Ft perköltséget. A határozatban megállapított tényállás szerint az alperes a tagja és – egyéni vállalkozóként – a szerződéses partnere is a felperesnek. A felperes elnöke az alperes elhunyt házastársa testvérének: B. CS. I.-nak az élettársa. A felperes törvényes képviselője és családtagjai, valamint az alperes több, az elsőfokú ítéletben felsorolt gazdasági társaságban tulajdonrészrel rendelkeznek.

[2] 2018. december 20-án az alperes hitelszerződést kötött a ZRT.-vel, amelynek egyik részvényese a felperes törvényes képviselőjének élettársa. Ezen többször módosított megállapodás alapján az alperesnek 2023 májusáig 59 000 000 Ft tartozása keletkezett a ZRT. felé. Ez a tartozás akadályozta az alperest abban, hogy 2023 elején kedvezményes kamatozású agrárhitelt vegyen fel, ezért 2023. május 30-án szóbeli megállapodást kötött a felperes törvényes képviselőjével, amely alapján a felperes 42 000 000 Ft kamatmentes kölcsönt vállalt nyújtani az alperes részére 2028. december 31. napi lejáratú határidővel. E kölcsönt a felperes 2023. május 30-án és 31-én – négy részletben – át is utalta az alperes bankszámlájára.

[3] 2023 júniusában az alperes jelezte a felperes törvényes képviselőjének, hogy a vele, valamint a családtagjaival közös gazdasági társaságokban meglévő üzletrészeit

értékesíteni kívánja és részletezte az elszámolással kapcsolatos elképzeléseit is. 2023. november 3-án az alperes megjelent a felperesi törvényes képviselőjével és élettársával közös tulajdonukban álló KFT.1. J-telephelyén és magához vette „az egyéni vállalkozói könyvelői anyagait, személyes iratait, papíralapú könyvelését”. 2024. február 7-én a felperes felszólító levelet írt az alperesnek, amelyben a 2023. május 30-án megkötött kölcsönszerződés alapján összesen 46 017 445 Ft tőke- és kamattartozás megfizetését követelte, e felszólításnak azonban az alperes nem tett eleget. A felperes a 2024. március 6-án írt újabb levelében a kölcsönszerződést a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:387. § (1) bekezdés a), c) és g) pontjaira, valamint a (2) bekezdésére hivatkozással felmondta és ismételten felszólította az alperest a korábban már közölt tartozás megfizetésére, az alperes azonban ennek sem tett eleget.

[4] A felperes a pontosított keresetében 42 000 000 Ft és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A kereset jogalapjaként a Ptk. 6:383. §-át, a 6:42. § (1) bekezdését, a 6:47. § (2) bekezdését, a 6:48. § (1) és (2) bekezdéseit, a 6:153. §-át és a 6:155. § (1) bekezdését jelölte meg. A kereset ténybeli alapjaként pedig azt adta elő, hogy 2023. május 30-án a felek között írásba foglalt kölcsönszerződés jött létre, amely alapján négy részletben, összesen 42 000 000 Ft kölcsönt nyújtott az alperesnek annak érdekében, hogy az alperes abból fizesse vissza a ZRT. felé fennálló tartozását. A kölcsön lejáratát 2023. december 31. napja volt, a kamata pedig a Ptk. 6:47. § (2) bekezdése alapján megegyezett a jegybanki alapkamattal. Az alperes a lejárt kölcsönt többszöri felszólítás ellenére még részben sem fizette vissza.

[5] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Azt nem vitatta, hogy a felek között kölcsönszerződés jött létre, amely alapján a felperes négy részletben, összesen 42 000 000 Ft-ot utalt át neki. Azt azonban már nem ismerte el, hogy a kölcsönszerződés a felperes által állított formában és tartalommal jött létre. Arra hivatkozott ugyanis, hogy a felek szóban kamatmentes, szívességi kölcsön nyújtásában állapodtak meg, a visszafizetés határidejét pedig 2028. december 31. napjában (az alperes hivatkozása szerint helyesen: 2028. május 31. napjában) határozták meg, ezért a felperes keresete időelőtti.

[6] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak találta. E döntésének indokolása szerint a felek eltérő nyilatkozataira tekintettel a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperessel a keresetlevélhez csatolt, aláírás nélküli okiratban rögzített tartalommal, azaz 2023. december 31. napi lejáratú és az abban foglalt kamat kikötése mellett írásbeli kölcsönszerződést kötött. Ezt az állítását azonban a felperes nem tudta bizonyítani. A felperes által becsatolt kamerafelvétel ugyanis nem igazolta kétséget kizáróan azt, hogy az alperes 2023. november 3-án a keresetlevélhez mellékelte a kölcsönszerződés eredeti, aláírt példányát magához vette, így nem igazolta, hogy az alperes tette lehetetlenné ezen okirat benyújtását. A kereseti tényállításokat ugyanakkor a tanúvallomások sem támasztották alá. B CS. I. tanú ugyanis a felperes törvényes képviselőjének élettársa, az alperes rokona és több gazdasági társaságban is tulajdonostársa az alperesnek, akit e cégeket érintő alperesi elszámolási kezdeményezés miatt a perben nem lehetett elfogulatlanak tekinteni. V. K. és E. E. tanúk a felperes és a felperes törvényes képviselőjének érdekeltiségébe tartozó cégek alkalmazottai, V. K. tanúvallomásának hitelességét pedig emellett az is kétséggé tette, hogy a korábban meghallgatott tanúk vallomásáról készült tárgyalási jegyzőkönyvet a felperes a meghallgatása előtt a rendelkezésére bocsátotta. Ezen túlmenően sem V. K., sem a felperes által meghallgatni kért további tanúk nem tudtak életszerű magyarázatot adni arra, hogy amennyiben valóban három példányban nyomtatták ki a

keresetlevélhez mellékelt kölcsönszerződést, akkor azt miért csak két példányban írták alá, továbbá mi oka volt a felperesnek arra, hogy ügyvitelszerűen megőrizzen egy aláírás nélküli példányt. Ezzel szemben az alperes által állított szívességi kölcsön létrejöttét támasztotta alá a felek közötti rokoni és gazdasági kapcsolat és az azokra tekintettel korábban nyújtott szóbeli kölcsönök ténye, valamint a leadott mezőgazdasági termékek ellenértékével kapcsolatos korábbi magatartásuk. A felek kapcsolata akkor változott meg, amikor a felperes törvényes képviselője számára nyilvánvalóvá vált, hogy az alperes meg kívánja szakítani a közös cégekben fennálló gazdasági kapcsolatot és elszámolást kezdeményezett. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság szerint a felek között szívességi kölcsön jött létre öt éves lejáratú határidővel, amely még nem telt el, ezért a felperes keresete megalapozatlan.

[7] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet pontosított kereset szerinti megváltoztatását kérte. Arra az esetre azonban, ha a felek az ítéltábla szerint is kamatmentes szívességi kölcsönszerződést kötöttek, egy másodlagos fellebbezési kérelmet is előterjesztett, amelyben oly módon kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, hogy az ítéltábla kötelezze az alperest 42 000 000 Ft és ezen összeg után 2024. március 15-től a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári fél év első napján érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt kamatának a megfizetésére. A másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkört mindkét fellebbezési kérelme tekintetében a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés a), b), c) és d) pontjaiban, valamint a Pp. 383. § (1), (3) és (5) bekezdéseiben jelölte meg.

[8] Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül minősítette a perbeli kölcsönt szívességi kölcsönnek, tévesen állapította meg annak visszafizetési határidejét, továbbá a mérlegelés szabályait megsértve értékelte a tanúk nyilatkozatait, amelynek során egyes tanúvallomásokat indokolatlanul és szükségtelenül rekesztett ki a bizonyítékok értékeléséből, emiatt pedig téves tényállást állapított meg. A 21. sorszámú végzésében – egyebek mellett – arról tájékoztatta a feleket, hogy a perben az alperes érdekében áll annak bizonyítása, hogy a felek között kamatkikötés nélküli, szívességi kölcsön jött létre 2028. május 31. napi visszafizetési határidővel. Ezt a tájékoztatását azonban a döntése során figyelmen kívül hagyta, mivel nem vonta le annak következményét, hogy az alperes sem bizonyította a kölcsön szívességi jellegét és öt éves időtartamát. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt sem, hogy amennyiben valóban szívességi kölcsön jött létre a felek között és a visszafizetési határidő nem bizonyított, akkor a 2024. március 6-án írt levele – a tartalma szerint – felmondásnak minősült, amivel lejárttá tette a kölcsönt, így az alperes fizetési kötelezettsége a levélben megjelölt teljesítési határidő elteltével esedékessé vált.

[9] A megállapított tényállás szükségtelen megállapításokat tartalmaz az alperes és a felperes vezető tisztségviselőjének és családtagjainak tulajdonában álló gazdasági társaságokra vonatkozóan, azok ugyanis nem kapcsolódnak a kereset tárgyát képező jogviszonyhoz. Ezek a megállapítások hiányosak is, mert az elsőfokú bíróság elmulasztotta rögzíteni, hogy az alperesnek és családtagjainak nagyobb vagyoni részesedése van a felperesi szövetkezetben mint a felperes törvényes képviselőjének és családtagjainak. Nem vette figyelembe azt sem, hogy a ZRT. az alperes és B CS. I. között fennálló rokoni kapcsolat ellenére is rövid lejáratú kölcsönt nyújtott az alperesnek, amelyen nem változtatott, hogy a visszafizetési határidőt utóbb többször meghosszabbították. Ezzel egyezően a perbeli ügylet is rövid lejáratú kölcsön volt, amelyet a saját könyveiben ekként tartott nyilván. Amennyiben a kölcsön kamatmentes lett volna, az alperesnek meg kellett volna fizetnie a számvitelről szóló

2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számv.tv.) 72. §-a szerinti járulékokat, ezt azonban nem tette meg.

[10] Az elsőfokú bíróság alaptalanul minősítette elfogultnak az általa bejelentett tanúkat arra hivatkozással, hogy ők a törvényes képviselőjének érdekeltségébe tartozó gazdasági társaságok alkalmazottai. A perbeli kölcsönszerződésről közvetlen információval rendelkező személyek köre ugyanis szűk, hiszen csak a szerződő felek és az ő ezzel foglalkozó alkalmazottak tudtak az ügyletről, ezért önmagában az alkalmazotti minőségük nem zárta ki a vallomásuk bizonyítékként történő értékelését. E. E. elfogulatlan és tényszerű vallomása igazolta, hogy a kölcsönszerződés írásban készült, a kölcsön lejáratára pedig 2023. december 31. napja volt. B.-V. A. vallomása pedig azt bizonyította, hogy az általa nyújtott kölcsön nem volt elegendő a ZRT. felé fennálló teljes tartozás kiegyenlítésére, ezért az alperesnek B. CS. I. is kölcsönt nyújtott, aki emiatt vett részt a perbeli kölcsönrel kapcsolatos megbeszélésen, nem pedig a felperes törvényes képviselőjével fennálló rokoni kapcsolata miatt, ezért az ő vallomását sem lehetett elfogultnak minősíteni. V. K. vallomása szintén alátámasztotta a kereseti tényállításokat, amelynek bizonyító erejét nem gyengítette az, hogy a tanú elolvasta a korábbi tárgyalási jegyzőkönyveket, ettől függetlenül ugyanis igazmondási kötelezettsége volt, amelynek eleget is tett. Erre tekintettel az ügyletkötésben közvetlenül résztvevő és abban közreműködő személyek tanúvallomása egyértelműen igazolta a kölcsönszerződés írásba foglalását és annak tartalmát, az pedig, hogy a három példányban kinyomtatott szerződésből a felek miért csak két példányt írtak alá, a jogvita elbírálása szempontjából közömbös volt.

[11] A csatolt kamerafelvételen valóban nem látható, hogy az alperes milyen iratokat vett magához, ez azonban nem cáfolja azt, hogy a felek aláírták azt a kölcsönszerződést, amit E. E. legépelte. Az alperes vitatta, hogy a munkahelyi iroda mögötti hátsó helyiségbe bement volna, a felvételen azonban jól látható, hogy oda is bement és onnan is hozott ki iratokat, ezáltal csorbult az alperes szavahihetősége. Az pedig nem derül ki a fellebbezett határozatból, hogy az elsőfokú bíróság miből állapította meg, hogy az alperes 2023. november 3-án az ítélet [10] bekezdésében megjelölt iratokat vette magához, a kamerafelvétel ugyanis ezt nem támasztja alá.

[12] A fellebbezett határozat [42] bekezdéséből arra lehet következtetni, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást önmagában az alperes nyilatkozatai alapján állapította meg, tőle pedig azt várta el, hogy ezekkel szemben bizonyítsa a saját állításait, mindez azonban téves és jogszabálysértő. Figyelmén kívül hagyta az elsőfokú bíróság azt is, hogy a Ptk. 6:47. § (1) bekezdése a kamatfizetési kötelezettséget teszi főszabállyá, ezáltal a szerződésben kifejezetten rendelkezni kell arról, ha a felek szívésségi kölcsönt kívánnak kötni. Amennyiben a felek a szerződésben a kamat mértékéről nem rendelkeznek, de az sem állapítható meg, hogy a kölcsön szívésségi jellegű lenne, akkor a pénztartozás általános szabályai az irányadók, amely szerint a kamat mértéke megegyezik a jegybanki alapkamattal. A jelen esetben a kamatmentesség tekintetében a bizonyítás az alperest terhelte, aki e bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, a kamatfizetési kötelezettsége tehát fennáll.

[13] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a felek által felajánlott bizonyítást teljeskörűen lefolytatta, megvizsgálta a bizonyítási eszközök bizonyító erejét és a bizonyítékok egybevetésével helyes következtetést vont le arra, hogy a peres felek között

szóban jött létre kölcsönszerződés öt éves lejáratral, kamatkikötés nélkül. Részletesen megindokolta, hogy miért nem fogadta el a felperesnek a perbeli kölcsönszerződés írásban történő megkötésére vonatkozó előadását. A perbeli kölcsönszerződés nem egy klasszikus kölcsönszerződés, hanem a felperes elnöke és családtagjai, valamint az alperes közös tulajdonában lévő KFT.1., KFT.2. és KFT.3. között létrejött szerződések és szolgáltatások nyújtásával és teljesítésével összefüggésben megkötött ügylet volt. A cégcsoporton belül kialakult gyakorlat szerint a felek nem írásban, hanem szóban kötöttek megállapodásokat, amelyek alapján ő is rendszeresen nyújtott több millió Ft összegű kamatmentes kölcsönt a cégcsoport többi tagjának. A perbeli kölcsön célja az volt, hogy rendezni tudja a ZRT. felé fennálló tartozását. A kölcsönkapott 42 000 000 Ft-ot hathónapon belül nem tudta volna visszafizetni, ezért nem vállalhatott ilyen rövid teljesítési határidőt. Amennyiben a felek a szerződést a felperes állításának megfelelően 2023. december 31. napi lejáratú határidővel kötötték meg, akkor nem volt szükség arra, hogy a határozott idő elteltével már megszűnt kölcsönszerződést a felperes 2024. március 6-án felmondja. A felmondás éppen azt támasztja alá, hogy a felek nem 2023. december 31. napi lejáratral, hanem hosszabb időre kötötték meg a perbeli megállapodást.

[14] Az ítéltábla mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy a fellebbezésnek mely része alkalmas az érdemi vizsgálatra. Erre azért volt szükség, mert az elsőfokú eljárás során a felperes a keresetét arra a tény- és jogállásra alapította, hogy a felek között nem szóban, hanem írásban jött létre megállapodás, amely nem a Ptk. 6:388. §-ában szabályozott szívességi kölcsön, hanem a Ptk. 6:383. §-a szerinti kölcsönszerződés volt, ez pedig nem öt évre vagy határozatlan időre szólt, hanem 2023. december 31-én járt le (pl.: keresetlevél 2. oldal 2. bekezdése, 19. sorszámú válaszirat 2. oldal 3., 6. oldal 6. bekezdései, 53. sorszámú beadvány 1. oldal 2. bekezdése). Ennek megfelelően a felperesnek az elsőfokú eljárás során nem volt olyan tény- és jogállítása, hogy 2024. március 6-án felmondta a felek között létrejött kölcsönszerződést, az ekkor megírt levelét ugyanis kizárólag azért említette meg a keresetlevelében, mert abban közölte az alperessel, hogy az írásbeli kölcsönszerződést jogtalanul vette magához (keresetlevél 3. oldal 4. bekezdése). Azt a tény- és jogállítást, hogy a 2024. március 6-án kelt levele a felek között határozatlan időre létrejött szóbeli szívességi kölcsön felmondása volt, a felperes elsőként csak a fellebbezésében adta elő, amely nem felelt meg a Pp. 373. § (2) bekezdésének, hiszen mindezt már az elsőfokú eljárásban is előterjeszthette volna, ezt a meg nem engedett új állítást tehát az ítéltábla a másodfokú eljárás során nem vehette figyelembe [Pp. 364. §, 214. § (5) bekezdése]. Érdemben nem bírálhatta el a másodlagos fellebbezési kérelmet sem, mert az a Pp. 7. § (1) bekezdés 12.a) pontja szerinti keresetváltoztatásnak minősült, hiszen a korábbtól eltérő jogállítást tartalmazott: azt, hogy a felek közötti ügylet nem a Ptk. 6:383. §-a szerinti írásbeli kölcsönszerződés, hanem a Ptk. 6:388. §-ában szabályozott szóbeli szívességi kölcsön volt, amely nem 2023. december 31-én járt le, hanem a 2024. március 6-án írt felmondás folytán vált esedékessé. Mivel pedig e keresetváltoztatás – a kifejtettek szerint – meg nem engedett új tényállításon alapult, az nem felelt meg a Pp. 373. § (3) bekezdésének, ezért azt az ítéltáblának a Pp. 373. § (1) bekezdése alapján el kellett utasítania.

[15] A fellebbezés egyéb részeit ugyanakkor az ítéltábla elbírálta, ennek során pedig a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján nem lépte át a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátait, nem észlelt ugyanis olyan eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést, amely a Pp. 370. § (2)-(4) bekezdései alapján e korlátok átlépésre okot adott volna. Erre tekintettel kizárólag azt vizsgálta meg, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezés érdemi

elbírálásra alkalmas részében foglalt okok miatt tévesen utasította-e el az elsőfokú eljárásban előterjesztett keresetet. Ennek eredményeként a fellebbezést alaptalannak találta.

[16] A per során nem volt vitás, hogy a felperes 42 000 000 Ft kölcsönt nyújtott az alperesnek oly módon, hogy ezen összegből 23 000 000 Ft-ot 2023. május 30-án, 19 000 000 Ft-ot pedig 2023. május 31-én utalt át neki. Erre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolásának nyilvánvaló elírást tartalmazó [8] bekezdését ennek megfelelően kijavította. Abban azonban nem értettek egyet a felek, hogy a kölcsön visszafizetése esedékessé vált-e már, a felperes ugyanis azt állította, hogy a kölcsön 2023. december 31-én lejárt, az alperes pedig ezt nem ismerte el. Ezért elsőként arra a kérdésre kellett választ adni, hogy 2023. december 31-én valóban esedékessé vált-e a kölcsön, amelyet az alperes tagadásával szemben a felperesnek kellett bizonyítania [Pp. 265. § (1) bekezdése]. Mindez minden további kérdést megelőzött, hiszen amennyiben a kölcsön a felperes állításának megfelelő időpontban nem járt le, a kereset idő előttinek minősült, így azt a kölcsönszerződés tartalmának további vizsgálata nélkül el kellett utasítani.

[17] Az elsőfokú bíróság erre a kérdésre a bizonyítékok logikus és okszerű mérlegelése alapján helyes választ adott, a felperes ugyanis valóban nem tett eleget a bizonyítási kötelezettségének, hiszen nem igazolta, hogy a felek között olyan írásbeli kölcsönszerződés jött létre, amely alapján a kölcsön 2023. december 31-én esedékessé vált. Az ítéltábla egyetért a fellebbezett határozatban kifejtett indokokkal is, amelyeket nem kíván megismételni, a fellebbezés tükrében ugyanakkor az alábbiakat emeli ki.

[18] Bár a felperes arra hivatkozott, hogy a felek írásbeli kölcsönszerződést kötöttek, ezt az állítását nem bizonyította. Ennek oka mindenekelőtt az, hogy nem csatolta e megállapodás felek által aláírt példányát, amelyet azzal indokolt, hogy azokat az alperes magához vette, ezt azonban szintén nem igazolta. Kétségtelen, hogy az alperes a csatolt videofelvétel tanúsága szerint 2023. november 3-án nemcsak a számára előre összekészített iratokat vitte el a felperes iratainak őrzési helyéről, hanem bement az iroda folyosójára, ahol további mappákat is magához vett. Azt azonban sem a videofelvétel, sem pedig az ott tartózkodó R. Ané tanúvallomása alapján nem lehetett megállapítani, hogy az alperes a számára előre összekészített iratanyagon túlmenően pontosan milyen iratokat vitt el. Erre tekintettel a felperes valóban nem igazolta, hogy az alperes a nem vitásan magával vitt egyéni vállalkozói iratanyagával együtt magához vette a keresetben állított írásbeli kölcsönszerződést tartalmazó okirat valamennyi aláírt példányát is. Ezért helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az alperes csak a saját egyéni vállalkozásának iratait vitte el, hiszen további iratok elvitelét a felperes nem bizonyította.

[19] A felperes azon tényállítását, hogy az alperes 2023. november 3-án elvitte a keresetben állított írásbeli kölcsönszerződés valamennyi aláírt példányát, az eset egyéb körülményei sem támasztották alá. Ennek oka az, hogy mind a felperes törvényes képviselőjének: Bné K. P. ZSnak a nyilatkozata, mind pedig E. E. tanúvallomása szerint a kölcsönszerződés aláírt példányait a felperesi törvényes képviselő vette magához és fűzte le, hiszen ezeket az iratokat kizárólag ő kezelte (26. tárgyalási jegyzőkönyv 13. oldal 1. bekezdése, 47. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal 1. bekezdése). Azt tehát az alperes nem tudhatta, hogy a felperes aláírt példánya pontosan melyik iratmappába került, mint ahogy abban sem lehetett biztos, hogy az az iratok elvitelekor is ezen mappák valamelyikében van. Erre tekintettel amennyiben valóban el akarta vinni ezt az okiratot, időt kellett szánnia rá,

hogyan felkutassa azt, a videofelvétel tanúsága szerint azonban csupán néhány másodpercet töltött a folyosón, így jelentősebb iratkutatást nyilvánvalóan nem végzett. Arra pedig végképp nem volt elég ideje, hogy ezen alkalommal – a felperes állításának megfelelően – felkutassa és magához vegye a közte és B. CS. I. között létrejött kölcsönszerződés aláírt példányait is, hiszen azokat nem a felperes, hanem B. CS. I. egyéni vállalkozói mappáiban találhatta meg. Mindez azt jelenti, hogy a folyosón töltött rövid idő alatt két különböző helyen is keresgélnie kellett, ami teljesen valószínűtlenné teszi a felperes azon állításait, hogy az alperes 2023. november 3-án mindkét szerződés aláírt példányait magával vitte.

[20] Az a tény ugyanakkor, hogy az irodában kamerarendszer működött, szintén az ellen szólt, hogy az alperes megpróbálja felkutatni és elvinni a felperes (és B. CS. I.) aláírt szerződési példányait. Ennek oka az, hogy E. E. tanúvallomása szerint ez a rendszer már akkor is üzemelt, amikor ő 2019-ben megkezdte a munkavégzést a felperesnél, ennek megfelelően alá is kellett írnia, hogy erről tudomással bír (47. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal 3. bekezdése). Mindebből az következik, hogy az ugyanezen irodában dolgozó alperes is tudott a kamerarendszerről, így számíthatnia kellett rá, hogy az írásbeli kölcsönszerződések aláírt példányainak kikereséséről és elviteléről videofelvétel készülhet, amely jelentős kockázat volt, mint ahogy az is, hogy a zárcserét követően őt beengedő alkalmazott rajtakaphatja őt, hiszen már a mappák eltérő színéről is észlelni lehetett, ha az alperes nem a saját iratait akarja kivinni az épületből. A lebukás veszélyét tovább növelte annak lehetősége, hogy az ott töltött idő alatt bárki más is felbukkanhatott az irodában és rajtakaphatta az alperest, hiszen az a tanúk egybehangzó vallomása szerint „átjáróház” volt, amit az is igazolt, hogy a videofelvétel végén többen is beléptek az épületbe.

[21] Ezen jelentős kockázatok ellenére az alperes a videofelvétel tanúsága szerint természetesen viselkedett, telefonált, beszélgetésbe bonyolódott R. Anéval és a pakolás idejére a gépkocsija iratokkal telerakott csomagterét sem zárta le, így meg sem próbálta megakadályozni, hogy az arra járó alkalmazottak észlelhessék: milyen iratok elvitelére készül. Ezek a körülmények önmagukban is életszerűtlenné tették, hogy az alperes a folyosón töltött rövid idő alatt felkutatta és magához vette a felperes (és B. CS. I.) aláírt szerződési példányait, majd azokat kicsempészte az épületből úgy, hogy sem az erről készült videofelvétel, sem pedig az ott tartózkodó R. Ané vagy arra járó további alkalmazottak nem buktatták le őt.

[22] Az a tény ugyanakkor, hogy a felperes nem igazolta a kölcsönszerződés aláírt példányainak elvitelét és nem csatolta e megállapodás aláírt példányát, nem zárta el őt attól, hogy – a bizonyítási érdekének megfelelően [Pp. 265. § (1) bekezdése] – bizonyíthassa: a felek az általa csatolt, alá nem írt okirat szerinti tartalommal kötöttek kölcsönszerződést, amely 2023. december 31-én járt le. E kötelezettségének azonban a felperes szintén nem tett eleget.

[23] Kétségtelen, hogy B. CS. I. tanú megerősítette a felperes állításait, e vallomás bizonyító erejét azonban jelentős mértékben gyengítette az a tény, hogy a tanúnak az alpereshez fűződő családi és gazdasági kapcsolatai oly mértékben megromlottak, hogy még pert is indított ellene, így az alperessel teljes érdekellentétben állt. V. K. tanú az írásbeli szerződéskötés körülményei és tartalma tekintetében szintén a felperessel egyezően nyilatkozott, de az ő vallomása is csekély bizonyító erővel rendelkezett, amelyet nemcsak az idézett elő, hogy jelenleg is a felperes alkalmazottja, hanem az is, hogy a meghallgatása előtt

megismerte a tárgyalási jegyzőkönyveket, vagyis olyan helyzetbe került, mintha a Pp. 292. § (2) bekezdésében foglalt tiltó szabály ellenére jelen lett volna a korábbi tárgyalásokon. Mindez azt eredményezte, hogy a vallomását az elhangzott nyilatkozatok és vallomások ismeretében tette meg, ez pedig – akaratlanul is – befolyásolhatta és torzíthatta a tanú emlékeit, így jelentős mértékben gyengítette a nyilatkozatainak bizonyító erejét.

[24] Önmagában B. CS. I. és V. K. tanúvallomásaira tehát nem lehetett érdemi döntést alapítani, egyéb olyan bizonyíték pedig, amely aggálymentesen megerősítette volna a felperes nyilatkozatait és e tanúk vallomásait, nem állt rendelkezésre. E. E. tanú ugyanis nem volt jelen a felek megbeszélésén, így az ott elhangzottakról nem tudott beszámolni, továbbá úgy nyilatkozott, hogy nem látta a felek által aláírt kölcsönszerződést sem (47. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal 1. bekezdése). Mindezek tükrében nem volt ügydöntő jelentősége annak, hogy a tanú Bné K. P. ZS. kérésére – „ötperces munkával” (ugyanezen jegyzőkönyv 5. oldal 4. bekezdése) – a felperes által állított tartalommal kölcsönszerződést szerkesztett és nyomtatott ki, ezen alá nem írt okiratok további sorsáról ugyanis nem rendelkezett információval. Az pedig, hogy a tanú – tisztázatlan okok miatt – eltette az egyik alá nem írt példányt, önmagában még nem igazolta, hogy a felek az okiratot ilyen tartalommal alá is írták és ennek megfelelően szerződtek, hiszen az aláírt okiratot a felperes – a kifejtettek szerint ugyancsak tisztázatlan okok miatt – nem tudta becsatolni.

[25] Bár az elsőfokú bíróság meghallgatta B. V. A. és R. Ané tanúkat is, az ő vallomásuk szintén nem tartalmazott bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a felek milyen tartalommal kötöttek kölcsönszerződést, B. R. és B. A. tanúk pedig – az alpereshez fűződő közeli hozzátartozói viszonyuk és a közvetett ismereteik miatt csekély bizonyító erővel rendelkező vallomásaikban – nem a felperes, hanem az alperes állításait erősítették meg. Az elsőfokú bíróság bizonyítékként értékelte a ZRT.-vel kötött kölcsönszerződést és annak módosításait is, ebből azonban szintén nem lehetett arra következtetni, hogy mi a felek között létrejött kölcsönszerződés tartalma, mint ahogy abból sem, hogy a felperes saját nyilvántartásai szerint a kölcsön rövid lejáratú volt, ez ugyanis önmagában szintén nem igazolt semmit.

[26] Erre tekintettel a felperes nem bizonyította, hogy a kölcsön a kereseti tény- és jogállításainak megfelelő időpontban: 2023. december 31-én lejárt. Abban a kérdésben pedig, hogy a kölcsön egyéb okból esedékessé vált-e, erre irányuló, szabályosan előterjesztett tény-, jogállítások és keresetváltoztatás hiányában ebben a perben nem lehetett állást foglalni [Pp. 342. § (3) bekezdése]. Mindezek miatt szükségtelen volt a kölcsönszerződés tartalmának további vizsgálata, ezért az ítéltábla mellőzte a fellebbezett határozatból az ezzel kapcsolatos megállapításokat, ideértve a kamatkikötés hiányára és a kölcsön ötéves időtartamára vonatkozó állásfoglalást is, így nem bírálta el az ezzel kapcsolatos fellebbezési érveket sem. A jogvita eldöntéséhez ugyanis elegendő volt annak tisztázása, hogy a kölcsön a felperes kereseti tény- és jogállításainak megfelelő időpontban nem vált esedékessé, így a követelés idő előtti.

[27] A kifejtett okok miatt a fellebbezett határozat nem sértette a fellebbezésben hivatkozott jogszabályokat, ezért azt az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – az indokolás pontosítása mellett – helybenhagyta.

[28] A felperes fellebbezése eredménytelen maradt, ezért a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából és a megfizetett fellebbezési eljárási illetékből származó saját másodfokú perköltségét a Pp. 83. § (5) bekezdése alapján maga köteles viselni.

[29] A Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles továbbá megtéríteni az alperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó másodfokú perköltségét, amelyet az ítéltábla a Pp. 82. § (3) és a 17/2024. (XII.9.) IM rendelet 3. § (2) bekezdései alapján a felszámítással egyezően állapította meg és arra a jogi képviselő alanyi adómentessége folytán nem számított fel általános forgalmi adót.

Debrecen, 2025. november 5.

Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos s.k. előadó bíró, Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. bíró